

Naša obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a príjmami a jej základnou úlohou pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. V obci sa vedie kronika, ktorá zaznamenáva najdôležitejšie udalosti, ktoré sa v obci stali. Rok 2019 nebol najpriaznivejší v celoštátnej politike na Slovensku. Túto situáciu pozorne sledujú aj občania obce Nacina Ves – týka sa to neporiadku pri vládnutí Vlády SR, mnohých zmien vo vláde, mnohých nedorozumení a nespokojnosti so súdnictvom, políciou, čo ovplyvňuje život ľudí a vyvoláva medzi obyvateľstvom rôzne emócie.

Samospráva obce

18.01.2019 bolo uskutočnené prvé veľké verejné zhromaždenie občanov v obci Vybúchanec – je to časť obce Nacina Ves. Na tomto verejnom zhromaždení starosta obce p. Anton Šandor predstavil novozvolených poslancov vo voľbách zo dňa 10.11.2018.

Novozvolení poslanci prítomní na tomto zhromaždení:

1. Alena Macková	Smer-SD	310 hlasov
2. Milan Ivan	Smer-SD	283 hlasov
3. Jozef Vojtko	Smer-SD	269 hlasov
4. Ing. Peter Voľanský	Smer-SD	265 hlasov
5. Peter Kokočák	Smer-SD	245 hlasov
6. Ing. Ivana Porubjaková	Smer-SD	240 hlasov
7. Ing. Vladimír Donič	KDH	236 hlasov
8. Ján Medzibridský	SNS	166 hlasov
9. Cyril Adam	STS	146 hlasov

Na prísediaceho člena OZ prebehla tajná voľba. Voľbu viedli členovia návrhovej komisie, ktorí rozdali lístky a tajným hlasovaním určili prísediaceho OZ.

Vo voľbách získali nasledovní obyvatelia Vybúchanca, takýto počet hlasov:

1. Juraj Hubal'	2 hlasy
2. Ján Jožiov	13 Hlasov
3. Slavomír Marcin ml.	4 hlasy
4. Pavol Marcin	1 hlas

Za prísediaceho do OZ bol zvolený Ján Jožiov.

Starosta obce upozornil na VzN o povinnosti triediť domový odpad. Poplatky ostávajú také, aké boli schválené aj keď iné obce ich zvyšovali.

- Pre jedného člena rodiny 8 Eur - 1 zberná nádoba pre 4 členov rodiny, 2 zberné nádoby pre 5 členov rodiny a viac,
- Cintorínsky poplatok - 1,5 Eur,
- poplatok za použitie kultúrnej miestnosti v mieste bydliska – 10 Eur,
- rodinná oslava – 15 Eur
- zakúpenie zbernej nádoby – 21 Eur
- poplatok za psa – 5 Eur
- poplatok za použitie priestorov v KD v Nacinej Vsi 4 hodiny – 20 Eur
- rodinná oslava do 24:00 – 33 Eur

Ďalej starosta oboznámil prítomných o zmene v Územnom pláne obce, kde sú navrhované aj stavebné pozemky. Do budúcnosti sa uvažuje aj o prepojení cesty cez les s Nižným Hrušovom.

Občania sa v diskusii zaujímali o výstavbu kanalizácie. Starosta odpovedal, že toto je viazané na pridelené finančných prostriedkov. Obec na toto dielo

požiadavku podalo ešte v roku 2004. Potom starosta poďakoval prítomným za účasť a zasadnutie Verejného zhromaždenia ukončil.

[Toto verejné zhromaždenie bolo v poradí prvé, ale v novom volebnom období tretie zasadnutie. Prvé a druhé zasadnutie OZ bolo ešte uskutočnené v roku 2018 aj zápisnice na OcÚ sú tak uložené.]

Ďalšie zasadnutie OZ bolo v poradí štvrté od volieb v roku 2018 a druhé v roku 2019. Po otvorení rokovania zastupiteľstva a po úvodnom programe, starosta informoval o tom, že hlavný kontrolór predloží správu o výsledku kontroly čerpania dotácie športového klubu za rok 2018 a spomenul aj nedostatky v niektorých prípadoch.

Tiež bola prerokovaná správa o čerpaní dotácie OZ FS Radosť, kde pri tejto kontrole neboli zistené žiadne nedostatky.

Na zasadnutí bola prejednaná informácia o výške daňových nedoplatkov k 31.12.2018. Bol predložený menný zoznam neplatičov dane FO a PO.

Podané žiadosti na OcÚ boli tieto:

1. ZŠ žiadala o poskytnutie finančných prostriedkov na zaplatenie autobusu pre žiakov do Košíc – na návštevu botanickej záhrady a Technického múzea v Košiciach. Prevažne sa jedná o deti z menej solventných rodín. Schválených bolo 150 Eur.
2. Gréckokatolícka cirkev žiada o pomoc na uskutočnenie karnevalu v čase Fašiangov. Schválených bolo 200 Eur.
3. Žiadosť o finančnú podporu na 50. ples športovcov – schválených bolo 1 200 Eur, vrátane zakúpenia tomboly v hodnote 250 Eur.
4. Žiadosť o finančnú podporu na fašiangové popoludnie vo výške 400 Eur.

Starosta informoval, že proces obstarávania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie potrvá najviac 3 roky od uzatvorenia zmluvy a poskytnutia dotácie.

Po vyčerpaní programu a prečítaní uznesenia starosta zasadnutie ukončil. Prítomným poďakoval za aktívnu spoluprácu aj za účasť. V závere informoval o príprave volieb prezidenta SR. Prvé kolo bolo 16.03.2019, druhé kolo bolo 30.03.2019.

Tretie zasadnutie OZ bolo 09.05.2019. Po otvorení starosta dal slovo hlavnej kontrolórke, aby predniesla:

- správu o kontrolnej činnosti za rok 2018,
- správu o plnení uznesenia OZ za rok 2018,
- správu o kontrole dodržiavania zákona 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a povinnom zverejňovaní obcí za rok 2018.

Poslanci schválili a zvýšili limit pokladne OcÚ na 1500 Eur a zobrali na vedomie plnenie rozpočtu za rok 2018.

- V obci zomrela p. Dana Janová, ktorej na pohreb výdavky platil OcÚ – bola ZŤP (amputovaná noha, príbuzných nemala).
- Galina Gažiová žiada o odkúpenie pozemku parcely p. č. 589/1 vo výmere 400 m².
- Žiadosť rímskokatolíckej farnosti o finančné prostriedky na lavice do kostola v časti obce Vybúchanec vo výške 2 000 Eur.
- Žiadosť gréckokatolíckej farnosti o finančné prostriedky na farský deň vo výške 300 Eur.
- Žiadosť MŠ – 120 Eur a ZŠ – 200 Eur o finančné prostriedky na Medzinárodný deň detí = spolu 320 Eur.

V ZŠ prebehlo výberové konanie na riaditeľa ZŠ v Nacinej Vsi. Riaditeľkou ostala p. Alžbeta Orendáčová. V komisii boli prítomní poslanci:

1. Starosta obce
2. Cyril Adam
3. Jozef Vojtko
4. Ing. Vladimír Donič

OZ jednomyseľne schválilo vybudovanie sociálnych zariadení na miestnom ihrisku. Ďalej prebehlo výberové konanie z dňa 17.05.2019 z radov občanov na „Miestne občianske poriadkové služby“. Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Obec sa pripravuje na 765. výročie prvej písomnej zmienky o obci. Uvedené informácie o tejto oslave OZ zobralo na vedomie. Termín osláv bol určený na 17.08.2019. Po diskusii a prečítaní uznesenia starosta poďakoval prítomným za účasť a zasadnutie ukončil. Obec sa pripravuje na voľby do EP, ktoré sa uskutočnia 25.05.2019.

Štvrté zasadnutie bolo 19.06.2019. Prítomní bolo všetci poslanci a pracovníci OcÚ. Stanovený program OZ prednesený starostom obce bol v navrhovanej forme jednomyseľne schválený. Uznesenie č. 50 a č. 57 sa priebežne plnia, ostatné uznesenia aj z prechádzajúcich zasadnutí sú splnené. OZ zobralo na vedomie správu o výsledku hospodárenia za rok 2018.

Zároveň schválilo:

- Záverečný účet obce za rok 2018.

- Použitie prebytku finančných prostriedkov na tvorbu rezervného fondu vo výške 97 419, 35 Eur.
- Zobralo na vedomie stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu za rok 2018 a schodok rozpočtového hospodárenia vo výške 62 180,62 Eur.
- Správu o výsledku hospodárenia v ZŠ za rok 2018.
- Plán kontrolnej činnosti na druhý polrok 2019.

OZ zobralo na vedomie žiadosť Erika Kroka na pridelenie pozemku. Žiadosť bola založená, nakoľko nie je aktuálna. Ďalej zobralo na vedomie informáciu o výberovom konaní za zhotovenie oplotenia cintorína – súťaž vyhral Viktor Jozef s ponukou vo výške 23 000 Eur.

OZ zobralo na vedomie oslavy k 765.výročiu obce o pripravovanom programe, občerstvení a darčkových predmetov do tašiek pre občanov obce. Starosta ďalej informoval o knihe „Židia v Nacinej Vsi“, ktorej autorom je rodák z obce Ing. Jozef Ivan, ktorý požiadal o finančný prostriedok na jej vydanie. OZ mu poskytlo 1 000 Eur na realizáciu.

18.07.2019 poslanci schválili jednorazový zájazd do Maďarska.

Verejné osvetlenie obce bude zapnuté nepretržite, čo je v súlade s právnymi predpismi. Potom zasadnutie OZ starosta ukončil.

Piate zasadnutie OZ bolo 08.08.2019. prítomní boli všetci poslanci, prísediaci členovia a OcÚ. Program bol podľa pozvánky jednomyseľne schválený.

Uznesenia z predošlého zasadania sú splnené.

VZN 1/2019 o určení výšky príspevkov od zákonných zástupcov detí za pobyt v MŠ poslanci jednomyseľne schválili. Potom starosta rozdelil úlohy poslancom pre zabezpečenie osláv 765. výročia obce.

- Jozef Vojtko - občerstvenie,
- Ján Jožiov, Ing. Ivana Porubjaková, Ing. Peter Voľanský – výdaj gulášu,
- všetci poslanci sa zúčastnia pri stavaní stanov v piatok, pred dňom osláv.

Konferenciérka z Michaloviec bude prítomná pri programe. V kultúrnom programe vystúpi skupina:

- „KD DRaK Prešov“ (Na skle maľované),
- „Radosť“, „Hnojňane“, „Kyčera“ zo Sniny, ktorých bude mať na starosti p. Macková a Parchovianská.
- FS „Orgonina“ , ktorý bude mať na starosti Ján Medzibridský,
- HS „Traky“ z Čane, ktorý bude mať na starosti Ing. V. Donič,
- Bon Jovi Revival – na starosti p. Kokočák
- vizitky na zasadací poriadok má na starosti A. Dubiková.

Začiatok osláv je o 10:00 hod v gréckokatolíckom chráme, o 12:00 hod obed pre pozvaných, o 15:00 hod. slávnostné otvorenie osláv v areáli školy.

Ďalej starosta informoval, že na rekonštrukciu OcÚ a KD je schválená dotácia zo ŽP vo výške 140 000 Eur. Rekonštrukcia má byť ukončená do polovice novembra 2019.

V ďalšom bode sa prejednávala výzva zameraná na podporu dobudovania základnej technickej infraštruktúry - OPLZ-PO6-SC611-2019-1. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ako sprostredkovateľský orgán pre časť operačného programu Ľudské zdroje vyhlásilo dňa 26. júna 2019 výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, zameranú na podporu dobudovania základnej technickej infraštruktúry s kódom OPLZ-PO6-SC611-2019-1, čo OZ jednomyseľne schválilo, ako aj zabezpečenie povinného

spolufinancovania vo výške 5% z celkovej oprávnenej výšky výdavkov projektu a neoprávnených výdavkov.

Starosta informoval o nutnosti vybudovať parkovisko pri cintoríne, s čím poslanci súhlasili. Ďalej sa zaoberali zverením majetku obce „vodovod Nacina Ves“ do správy VVS a.s. s obstarávacou cenou 603 930,16 Eur.

Starosta po prečítaní uznesenia zastupiteľstvo ukončil. Upozornil však poslancov na celoštátne oslavy 29.08.2019 – 75.výročie SNP. Každá domácnosť dostala noviny s celým programom. Zároveň bude znázornená ukážka ozbrojených síl SR a ich technika.

Šieste zasadnutie bolo 17.09.2019, prítomných bolo 8 poslancov a pracovníci OcÚ. Pozvánku s programom obdržali poslanci domov. Program bol jednomyselne schválený. Uznesenie z predošlého zasadnutia sú splnené. Uznesenie č. 78 bolo splnené len čiastočne, je urobená projektová dokumentácia a vydané stavebné povolenie.

Občianka Mariana Voľanská podala žiadosť, v ktorej žiada výmenu pozemkov na ihrisku za iné pozemky. Táto žiadosť bola zamietnutá. Kvôli tomuto dal starosta vypracovať znalecký posudok, oslovil vlastníkov pozemkov na odkúpenie a zároveň treba podať žiadosť na ZMOS, či štát nebude robiť výmenu pozemkov na futbalových ihriskách, čím by sa tento problém vyriešil komplexne v celej SR.

Žiadosť Danky Krokovej o odkúpenie pozemku, parcela č. 547, OZ schválilo vo výmere 256 m², je ale potrebné vypracovať znalecký posudok.

OZ súhlasí s vyhotovením pripomienok podaných v rámci prerokovania návrhu zmien a doplnkov č. 2 UPN-O Nacina Ves. Zároveň poveruje starostu ako odborne spôsobilú osobu pre obstarávanie zmien a doplnkov č.2 UPN-O Nacina

Ves, zabezpečiť úlohy v bode 1-5 zápisnice OZ zo dňa 17.09.2019, uznesenie č. 85, v termíne do 45 dní od schválenia.

OZ berie na vedomie správu hlavnej kontrolórky o hospodárení športového klubu za prvý polrok 2019.

Školská jedáleň pri ZŠ požiadala o poskytnutie finančných prostriedkov na zakúpenie plynového sporáka.

Ďalšie zastupiteľstvo sa uskutočnilo 21.11.2019. Neprítomný bol jeden poslanec. Prítomní poslanci jednomyseľne schválili program rokovania. Uznesenia č.83, č.84 a č. 87 sú v štádiu riešenia. Starosta informoval spolu s Ing. Kačmarom o výstavbe a prevádzkovaní zariadenia pre seniorov. Je potrebné vyčíslieť náklady na výstavbu takého zariadenia s kapacitou 40 seniorov. Hlavná kontrolórka predložila správu o výsledkoch kontroly hospodárenia k 30.06.2019 a Správu o výsledku hospodárenia ZŠ a školskej jedálne k 30.06.2019.

V súvislosti s elektrifikáciou trate Bánovce nad Ondavou – Humenné, SVOOP – Košice OZ schválilo zmluvu o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena č.10-1313YGUB/2019 zo Slovenskou republikou, konajúcou prostredníctvom správcu Železnice Slovenskej republiky, Bratislava v skrátenej forme “ŽSR”, so sídlom Klemensova 8, 813 61 Bratislava.

Hlavná kontrolórka p. D. Parchovianska podala žiadosť o vzdanie sa funkcie hlavného kontrolóra obce. Poslanci jej odporučili zotrvať vo funkcii.

OZ prerokovalo niekoľko žiadosti o finančné prostriedky:

1. žiadosť MŠ o nákup balíčkov pre deti na Mikuláša vo výške 200 Eur,
2. žiadosť ZŠ pre 175 žiakov vo výške 350 Eur k Vianociam,
3. žiadosť ZŠ o finančné prostriedky vo výške 2 000 Eur,

4. žiadosť športového klubu vo výške 1 500 Eur ako mimoriadnu dotáciu,
5. žiadosť školskej jedálne pri ZŠ o zabezpečenie nápravných opatrení po kontrole okresného hygienika a navrhuje ju prijať do rozpočtu obce.

Návrh o čerpanie rozpočtu pre rok 2020 bol pripravovaný za účasti finančnej komisie a stavebnej komisie s možnosťou pripomienkovania všetkých poslancov. Návrh prečítala p. Beáta Kuliková s vysvetlením na dotazy. Starosta obce informoval poslancov o rozostavaných stavbách KD, OcÚ a komunitného centra. Ďalej informoval o schválenej dotácii na rok 2020 na prístavbu MŠ vo výške 430 000 Eur.

V obci je potrebné zabezpečiť:

- elektroinštaláciu v školskej jedálni,
- elektroinštaláciu starej MŠ,
- výmenu osvetlenia multifunkčného ihriska za úspornejšie svietidlá s cieľom zníženia prevádzkových nákladov.

V rôznom starosta informoval prítomných, že 12.12.2019 o 11:00 hod. je plánované OZ, spoločné posedenie s pozvanými hosťami.

31.12.2019 je plánovaný tradičný silvestrovský ohňostroj s občerstvením pre občanov. V predvianočnom čase sa uskutoční návšteva občanov nad 90 rokov s obdarovaním, ako je to tradičné z minulých rokov.

Poslanec Cyril Adam žiadal na základe petície rómskych občanov o opravu cesty k ich domom. Starosta informoval o nutnosti dôsledného triedenia odpadu, nakoľko cena za jeden vývoz komunálneho odpadu je 570 Eur, čo má vplyv na zvýšenie poplatku za odpad pre každého občana.

Po prečítaní uznesenia starosta zasadnutie ukončil a prítomných poďakoval na účasť.

Prenesená pôsobnosť štátnej správy na samosprávu

V obci je matričný úrad, pod ktorý spadajú okolité obce, a to: Petrovce nad Laborcom, Voľa, Lesné a Vybúchanec.

Obec patrí pri riešení problémov školskej činnosti pod Spoločný školský úrad so sídlom vo Vinnom. Pod tento úrad patrí pôsobnosť ZS, MŠ a je nápomocný pre bezpečný chod týchto prevádzok.

Miestna územná samospráva

Už viac ako 2 roky cez obec vedie upravená cesta s rovným povrchom a bez preliačin v jazdných pruhoch, čo si pochvaľujú najmä vodiči osobných áut.

Ochrana prírody a ŽP v obci je na dobrej úrovni. Zeleň je kosená pracovníkmi MOS, ktorým pomôcky na prácu poskytuje obec. Komunálny odpad z obce je vyvážený autami do Strážskeho. O podmienkach vývozu sú občania informovaní a dodržia ich.

Charakter obce

Všetky obecné budovy sú náležite opravené a esteticky zveľadené. Jedná sa o budovu OcÚ, KD, požiarnej zbrojnice, Domu smútku, oplotenia pri dome smútku. Aj občania dávajú svoje domy zatepľovať, čím vynovujú svoje fasády. Asi 5 domov bolo v tomto roku vystavaných z vlastných zdrojov a niekoľko bolo rekonštruovaných a vynovených. ŽP v obci je na pomerne dobrej úrovni, avšak neustále treba bojovať proti vynášaniu odpadového materiálu do prírody, aby sa zabránilo čiernym a skládkam. Občanov trápi a veľmi chýba kanalizácia v obci, tak majú problém s vyvážením fekálneho odpadu.

Priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, služby

V obci sídli spoločnosť ILAS – pekáreň, ktorá vo svojich vlastných priestoroch pečie chlieb a rôzne pekárenské výrobky, ktoré potom distribuuje do predajní. Pod tento podnik patrí aj cukrárenská výroba, pečenie zákuskov, toriet na objednávku aj do predajní. Zamestnáva väčší počet občanov z našej obce. Ďalej v obci sídlia dlhoroční poľnohospodárski podnikatelia, ktorí podnikajú v rastlinnej výrobe na prenajatej pôde od vlastníkov. Dnes sa budem zaoberať najmladším podnikateľom - Jánom Vojtkom, rodákom z obce, ktorý býva a žije vo vlastnom dome v Michalovciach.

Najmladším podnikateľom v našom chotári je Ján Vojtko, rodák z našej obce. Hospodári na viac ako 100 ha pôdy, ktorú má v prenájme od vlastníkov, ale má v prenájme aj pôdu zo Slovenského pozemkového fondu. V tomto roku dostal aj dotáciu od štátu. Pestoval potravinársku pšenicu a sóju. Nepriazeň počasia – kamenec, mu zničil úrodu sóje na 25 ha. Podnikanie v poľnohospodárstve je veľmi ťažké, hovoríme, že to je pod holým nebom a počíta sa tu s veľkými stratami. Nezamestnáva ľudí, práce vykonáva službami. Vlastní stroje ako sejačku a traktor s vlečkou. S prenajímateľmi pôdy sa vyrovnal k spokojnosti s financiami. K pôde má veľmi dobrý vzťah. Vyštudoval Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre. Pochádza z rodiny, kde jeho predkovia pracovali na pôde, čo zanechali stopy aj na ňom.

Na bývalom poľnohospodárskom družstve s veľkým hospodárskym dvorom v roku 2018 pomaly prestával hospodáriť pán Diego Roda. Z dvora všetko popredal, so zamestnancami ukončil pracovný pomer. Po ňom dvor prevzal AGROKOMPLEX, spol. s. r. o. Humenné a ten dal dvor do prenájmu.

Nájomcovia tam chovajú mladý hovädzí dobytok. Zamestnávajú aj dvoch zamestnancov na stráženie dvora. Nie je možné sa s nimi spojiť, uvedené je

prevzaté ústnym podaním bývalého zamestnanca, ktorý dobre pozná danú situáciu a stav na dvore.

Obec svojím obyvateľom ponúka málo služieb, za tými občania musia chodiť do okresného mesta. Už od januára 2019 predajňa COOP Jednota zatvorila prevádzku. Ľudia si zvykli nakupovať v predajni potravín spoločnosti GVP – CBA, v ktorej možno nakúpiť všetko, potraviny, drogériu, ovocie, zeleninu a všetko, čo je potrebné pre domácnosť.

V obci sú ešte predajne:

- Emílie Michalkovej s potravinami a iným rozličným tovarom, v ktorej sa tiež dajú zakúpiť veci, vrátane mäsových výrobkov,
- predajňa Jozefíny Vasilčikovej, kde si občania môžu zakúpiť drobný rozličný tovar vrátane oblečenia.

Doprava a spoje

Spojenie obce s okolitým svetom je na vysokej úrovni. Pomerne málo ľudí využíva cestovanie železnicou, pretože využívajú vlastné osobné autá, keď cestujú do práce, vozia deti do škôl. Dobré spojenie je aj autobusové do okresného mesta Michalovce, Vranova nad Topľou, Humenného, Prešova, ale aj cestovanie diaľkovými spojmi. V obci je jeden most, ktorý je po veľkej rekonštrukcii. Obec je v dobrom pokrytí internetového signálu a 85 % domácností v obci toto pripojenie má. V obci sídli Slovenská pošta, ktorá pomáha doručovať listové zásielky, pozdravy a dennú tlač aj v susednej obci Voľa. Každým rokom viac a viac sa stretávame s nástrojmi, ktoré nám uľahčujú život a to pri využití počítačov, internetových a mobilných sietí, čím sa dá komunikovať rýchlo a bez námahy.

Zdravotníctvo

Obyvatelia obce už aj za obvodným lekárom musia dochádzať do okresného mesta autobusmi, osobnými autami alebo privolaním záchranej zdravotnej služby. Špecialisti sú tiež v okresnom meste Michalovce, kde sa chorý človek hneď môže prihlásiť aj na odborné vyšetrenie. Aj keď čakacie lehoty u odborných lekárov sú dlhé, ale sú veľmi potrebné. Veľmi ľuďom pomáha aj elektronický predpis liekov a druhou dobrou vecou je aj to, že pacient si môže vybrať lekára, najmä odborníka, kde chce. Veľa ľudí je chorých a lekárov potrebujú.

Sociálne záležitosti a obyvateľstvo

V obci žije viac ako 750 rómskych obyvateľov. Medzi nimi je veľa nezamestnaných, ktorí poberajú sociálne dávky. V minulosti pre ich uplatnenie – zapojiť sa do pracovnej činnosti bolo lepšie. Pracovali v poľnohospodárstve alebo v Chemku Strážske a.s. Dnes ich veľa žije v Anglicku aj s celými rodinami. Tí, ktorí sú doma, sú mladiství, ktorí nechodia do školy. Schádzajú sa v skupinách na verejnosti, sú hluční a nedisciplinovaní a potom aj upozorňovaní členmi miestnej občianskej poriadkovej služby, aby obec bola bezpečná aj v neskorších večerných hodinách.

Demografické údaje obce Nacina Ves k 31.12.2019

<i>Počet obyvateľov:</i>	1 804
- občania nad 15 rokov:	1 459
- občania do 15 rokov:	345

Prehľad obyvateľov podľa veku a pohlavia:

Občania do 15 rokov:

- dievčatá:	169
- chlapci:	176
- SPOLU:	345

Občania od 15 do 18 rokov:

- dievčatá:	30
- chlapci:	43
- SPOLU:	73

Občania nad od 18 rokov:

- ženy:	700
- muži:	686
- SPOLU:	1 386

Zmeny v stave obyvateľov za obdobie 01.01.2019 do 31.12.2019:

Prihlásených občanov:	24
- Občania do 18 rokov:	16
- Občania nad 18 rokov:	8

Odhlásených občanov: 13

Zomrelých občanov: 19

V roku 2019 sme sa navždy rozlúčili s týmito občanmi:

1. Kvetoslava Tokárová	01/2019
2. Julián Bíreš	03/2019
3. Margita Maskaľová	03/2019
4. Marta Gajdošová	03/2019
5. Alexander Zolota	03/2019
6. Mária Tokárová	03/2019
7. Michal Dubík	04/2019
8. Vilma Porubiaková	04/2019
9. Dana Janová	4/2019
10. Jozefína Rudačková	05/2019
11. Darina Slišková	06/2019
12. Michal Kukuruc	06/2019
13. Jana Slišková	07/2019
14. Marek Sorokáč	09/2019
15. Ladislav Parchoviansky	09/2019
16. Valéria Maskaľová	10/2019
17. Ján Haluška	11/2019
18. Ľudevít Maľar	11/2019
19. Sabina Ivanová	12/2019

Najstaršia obyvateľka obce, toho času žijúca v DSS – Irena Jusková, ktorá sa v tomto roku dožíva 90. rokov.

Občianske združenie a kultúra

V obci sú evidované 2 občianske združenia:

1. Občianske združenie „športový klub“
2. Občianske združenie folklórna skupina „Radosť Nacina Ves“

Tieto dve občianske združenia zabezpečujú kultúru pre občanov pod vedením aj starostu obce, p. Antona Šandora. Športový klub zabezpečuje športové zážitky občanom obce a folklórne zážitky umocňuje pri rôznych vystúpeniach v obci FS „Radosť Nacina Ves“. Okrem toho do obce prichádzajú mnohé iné spevácke, tanečné súbory, ktoré pozýva obec pri rôznych akciách a podujatiach. Kultúrne podujatia sa v obci konajú pravidelne, na čo sú ľudia už zvyknutí.

V závere roka je rozlúčka so starým rokom, zároveň uvítanie nového roka vo večerných hodinách, aby každý, kto sa tejto akcie zúčastní mohol doma osláviť príchod nového roka. Na tieto akcie poslanci prichystajú občerstvenie pre prítomných a v družnej besede a veselej debata čakajú na príchod nového roka. 03.02.2019 gréckokatolícka spoločnosť pripravila maškarný ples pre deti a mládež. Zábava bola výborná. Mamky a babky sa tešili z detí a vnúčat, obdivovali nápaditosť výberu masiek, rodičia pripravili sladkosti na pohostenie, každý sa zabával a bolo veselo.

09.02.2019 FS „Radosť Nacina Ves“ pripravila fašiangové popoludnie pre dospelých v spolupráci OcÚ a politickou stranou SMED –SD. Hlavným účinkujúcim boli súbory z obce Dlhé Klčovo, otvorenie a záver zabezpečila FS „Radosť Nacina Ves“-

17.02.2019 sa uskutočnil Ples športovcov Nacinej Vsi, na ktorý sa prihlásilo 150 hostí.

Telovýchova a šport

V tomto roku sa uskutočnilo stretnutie športovcov, futbalistov, ktorí boli členmi telovýchovnej jednoty od jej založenia. Na tomto stretnutí sa menilo predstavenstvo, ďalej bolo poďakované menovite všetkým športovcom, bolo pripravené aj bohaté pohostenie a kultúrny program zabezpečila FS „Radost Nacina Ves“. Dnes sa športovci združujú v športovom klube. Z rôznych strán boli pozvaní iní hráči.

Členovia nového výboru sú:

- Prezident športového klubu: Martin Berko
- Tajomník športového klubu: Jozef Vojtko ml.
- Manažér športového klubu: Milan Ivan
- Hospodár športového klubu: Igor Natafaluši
- Jozef Vojtko st.
- Maroš Vasiľko
- Martin Jakubík
- Jozef Petroc
- Jozef Hamza
- Marek Faťol

Tréner A mužstva: Tomáš Kozár

Vedúci mužstva: Maroš Vasiľko

V V. lige Zemplínskej dospelí VsFZ naše družstvo skončilo na 7. mieste.

Zoznam hráčov A-mužstva:

- M. Kopas	- R. Basara	- L. Berta
- P. Baranik	- M. Basara	- V. Gaľo

- M. Hajdučko	- R. Lazar	- P. Sliško
- P. Haluška	- O. Lipovský	- J. Šipoš
- P. Haluška	- M. Marcin	- D. Šipoš
- D. Hredzák	- M. Porvaz	

V III.lige žiakov U15 ObFZ Michalovce naše družstvo skončilo na 2. mieste.

Prípravka ObFZ Michalovce UT-skupina C skončila na 1. mieste.

Trénermi oboch celkov sú Ondrej Lipovský a Radoslav Lazar.

Cirkevný život v obci

Rímskokatolíckej spoločnosti oslávilo minulý rok 10. výročie od zriadenia farnosti Všetkých svätých. Za 10 rokov života sa toho odohralo veľa. Farnosť rástla v duchovnej aj materiálnej oblasti.

Rok 2019 bol bohatý a dobre organizovaný najmä po duchovnej stránke. Veriaci sa zúčastnili púte seniorov na Mariánskej hore v Levoči. 01.09.2019 veriaci putovali do Košíc na Slávnosť blahorečenia Anky Kolesárovej.

K obohatenia duchovného života vo farnosti prispeli aj odpustové slávnosti, a to v Petrovciach nad Laborcom, v Lesnom a vo farskom kostole v Nacinej Vsi.

Veľa sa urobilo aj po materiálnej stránke. Dokončila sa výmena okien a vchodových dverí do kostola, urobili sa chodníky pri fare. V časti obce

Vybúchanec sa obnovil exteriér kostola, obnovila sa fasáda kostola.

V Petrovciach nad Laborcom sa vymenili okná v presbytériu a boli do nich dané vitráže.

Prvé sväté prijímanie sa uskutočnilo 26.05.2019 v Nacinej Vsi. Vo Vybúchanci bola požehnaná krížová cesta 24.02.2019 a posviacka kostola bola 14.09.2019.

Spolunažívanie s gréckokatolíckou cirkvou je na dobrom vzťahu kňazov, ale aj veriaci sa navzájom rešpektujú a tak sme hrdí občania obce Nacina Ves, že

máme dva kostoly, dve farské budovy, čo si vážime ako veľké bohatstvo obce. Pri gréckokatolíckych liturgiách v Nacinej Vsi aj vo Vybúchanci sa spevom prezentuje aj FS „Radosť Nacina Ves“, ktorá spevom obohatí priebeh a zvýrazní slávnosť.

Školstvo – Materská škola

Zriaďovateľom Materskej školy je obec Nacina Ves. Je to dvojtriedna materská škola. Jej riaditeľkou je Bc. Miroslava Mandelová. V triede „sovičiek“ je spolu 15 detí, ktoré tvoria 5 a 6 ročné deti. V triede „slniečka“ je spolu 17 detí. Škola je zapojená do viacerých projektov. Rodičia detí majú záujem o dianie v materskej škole, aj napriek tomu, že mnohé deti sú z menej podnetného prostredia.

Všetky deti bez rozdielov akéhokoľvek pôvodu sú rešpektované podľa osobnosti. Pedagogickým pracovníkom záleží na každom dieťati, dbajú na dobrú prípravu detí pred vstupom do prvého ročníka základnej školy.

V práci je aj čo vylepšovať a odstraňovať: komunikačné bariéry rodič – učiteľ a odstraňovať neobjektívnosť niektorých rodičov.

Školstvo – Základná škola

Zriaďovateľ ZŠ Nacina Ves obec Nacina Ves, Anton Šandor – starosta obce

PaedDr. Alžbeta Orendáčová- riaditeľka

PhDr. Anna Pavlová, zástupkyňa

RŠ má 9 členov, rodičovská rada má 13 členov.

Údaje o počte zamestnancov:

Počet zamestnancov:	25
Školská jedáleň:	3
Pedagogickí zamestnanci:	17
Učitelia:	14

Asistenti učiteľa:	2
Odborní zamestnanci:	1
Materská dovolenka:	1
Nepedagogickí zamestnanci:	5
Ekonomicko-personálnych:	1

V školskom roku 2018/2019 mala škola 9 ročníkov, 10 tried, z toho 4 triedy v 1.-4. ročníku a 6 tried v 5.-9. ročníku. Z celkového počtu 182 rómskych žiakov. Do prvého ročníka je zapísaných 16 žiakov, z toho MŠ navštevovalo 7 detí. Povinnú školskú dochádzku ukončilo 43 žiakov. Z celkového počtu neprospeš 1 žiak. 18 žiakov prospelo s vyznamenaním, 23 žiakov prospelo veľmi dobre, ostatní žiaci prospeli. 1 žiak je z viacnásobným mentálnym postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou pri primárnom ochorení Downov syndróm vzdelávaný podľa variantu B. V trieda žiakov z málo podnetného rodinného prostredia, kde vedomostná úroveň je u väčšiny na nízkej úrovni so slabým, často mizivým záujmom o učenie. U väčšiny žiakov absentuje príprava na vyučovanie a taktiež prostredie, z ktorého prichádzajú je málo podnetné, s takmer žiadnou podporou vzdelávania zo strany rodiny. Previerky opakovane ukázali, že aj tí, ktorí nepochádzajú z málo podnetného rodinného prostredia, sa uspokojia s priemernými výsledkami, sú málo ctižiadostiví, neusilovní, málo čítajú a ich komunikačné schopnosti sú nepostačujúce, slovná zásoba je pasívna. Nedostatočná čitateľská gramotnosť je sprievodným prejavom nepochopenia textu a často následnej nezvládnuteľnej orientácie v učebnom texte vo všetkých predmetoch. Mnohí žiaci by v prípade pravidelnejšej domácej prípravy, väčšieho záujmu i úsilia dosiahli výrazne lepšie výsledky. Slabý, až nedostatočný prospech rómskych žiakov nie je spôsobený mentálnym hendikepom, ale nezaujmom o učenie a tiež slabou podporou zo strany

rodičov. Problémom bola žiačka, ktorá po bezproblémovom začiatku školského roka, od polovice októbra vykazovala problémy so začlenením sa do kolektívu a bola jej dodatočne odložená školská dochádzka o 1 rok.

Priemerná známka z kontrolných diktátov je horšia v triedach s prevahou rómskych žiakov. Títo žiaci majú komunikačné problémy a tým aj problémy so zapísaním textu, pretože mnohým slovám nerozumejú a niektorí nedokážu zapísať diktovaný text. Problémy s pravopisom majú žiaľ aj prospechovo dobrí žiaci, čo svedčí o benevolentnom prístupe žiakov k tejto zložke materinského jazyka, negatívne v tomto smere pôsobia moderné komunikačné technológie. Vytvoriť súvislý zrozumiteľný text je pre rómskych žiakov náročné, bez pomoci učiteľa nezvládnuteľné, pretože vyjadrovacie schopnosti sú nulové, mentalita etnika je v tomto smere úplne odlišná od bežných žiakov.

V uplynulom školskom roku žiaci vymeškali celkovo 27 894 hodín , z toho 1 560 hodín je neospravedlnených, za nepravidelnú školskú dochádzku a porušovanie bolo udelených 35 znížených známok zo správania. Celkovo bolo riaditeľkou školy udelených 39 pokarhaní. Nedostatkom výchovno-vzdelávacieho procesu je vysoké percento žiakov pochádzajúcich z málo podnetného rodinného prostredia, neškolenosť detí v MŠ, veľká migrácia žiakov, ktorí odchádzajú spolu s rodičmi na kratšie i dlhšie pobyty mimo územia SR a počas pobytov nenavštevujú žiadne školské zariadenia. Rodičia sú častokrát sami iniciátormi toho, že ich dieťa nepríde do školy. V rodinách chýba motivačný činiteľ k učeniu sa. Rodičia sú neprístupní kritike na adresu svojich detí, nemajú záujem o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí, ba naopak, mnohí podporujú ich nezáujem a nevhodné správanie ospravedlňujú vymyslenými a nepravdivými výhovorkami.

Cieľ, ktorý si škola určila v koncepčnom zámere na školský rok, vyhodnotenie jeho planenia:

Hlavné ciele výchovy a vzdelávania vychádzajú z miestnych podmienok, zo skladby žiakov v triedach. Nižší počet žiakov v triedach umožňuje aj slaboprosievajúcim žiakom pracovať podľa vlastných mentálnych schopností a poskytuje možnosť získať úplne základné vzdelanie. Vynaložené úsilie nie je márne a aj keď výsledky často nezodpovedajú celkom predstavám vyučujúcich, svedčia o kvalitnej práci učiteľského zboru. Činnosť pedagógov bola na vyučovacích hodinách efektívna. Stanovené ciele boli v súlade v ŠKVP, tematickými výchovno-vzdelávacími plánmi splnené. Spätná väzba bola efektívna, pracovná atmosféra pozitívna. Využívané metódy a formy práce boli veku a schopnostiam žiakov primerané. Tvorivosť žiakov rómskeho etnika je na nižšej úrovni. Títo žiaci prichádzajú z prostredia, ktoré poskytuje veľmi málo podnetov na tvorivosť, seberealizáciu a pomoc rodiny je takmer žiadna. Veľmi kladne hodnotíme prácu so zriaďovateľom, ktorý je nápomocný škole v každej problémovej situácii, zaujíma sa o priebeh procesu a pracovné podmienky zamestnancov. S rodičovskou radou je veľmi dobrá spolupráca. Kvalitnú pomoc, spoluprácu a metodickú pomoc poskytuje škole Školský úrad vo Vinnom. Strategický cieľ školy spočíva v myšlienke, že žiak sa neučí pre školu, ale pre život. Musíme podporovať a rozvíjať u žiakov hodnoty školy, a to vzdelávanie, vzájomnú úctu a toleranciu, ľudskosť, integráciu a podporu rodiny získavať na stranu školy. Úsilie vedenia školy a učiteľov dnes smeruje k hľadaniu konkrétnych činností a postupov, ktoré by boli efektívne pri rozvíjaní tvorivosti žiakov vo vyučovaní. Pevne veríme, že budeme nielen učiteľmi, ale aj dobrými psychológmi s empatickým správaním, aby sme si získali dôveru žiakov a podporu rodičov a aby sme boli príkladom. Vo vzťahu k plneniu úloh musíme byť zodpovední, vytrvalí a iniciatívni. Získané vedomosti a zručnosti musíme

stále modifikovať a vylepšovať tak, aby zodpovedali vždy meniacim sa potrebám žiakov, rodičov, kolegom a spoločnosti.

Počasie

Rok 2019 nás prekvapil aj počasím. Už na prelome rokov 2018 a 2019 bola silvestrovská noc mliečne zahmlená s teplotou mierne nad nulou, takže žiaden mráz ani sneh nebol. Ako sa rok začal tak pokračoval. Na vývoji počasia sa v poslednom období podpísalo globálne otepľovanie, ktoré sa odzrkadľuje v netypickom priebehu každého ročného obdobia. Už viac rokov za sebou jar prichádza o dva až tri týždne skôr ako ukazuje dátum v kalendári. Jarné oblečenie ani nepotrebujeme a aj do záhrady ideme skôr, lebo nás práve počasie volá. Keď však robíme práce v záhrade a čakáme dážď, život nám znepríjemňuje obrovské a dlhotrvajúce sucho. Vlahy nebolo dosť ani z topiaceho sa nehu, lebo ho nebolo dosť. Jar prišla skoro a leto bolo horúce a suché a jeseň bola teplá. Dobre sa dala pozbierať úroda, ktorá bola poznačená suchom a kamencom, ktorý časť úrody aj zničil. Do Vianoc nenapadá nikde sneh aj keď pôda zamrzne, deti si vyjdú na ľad, ale o sánkovaní a lyžovaní nemôžu ani snívať. Tohto roku aj zima bola mierna, čomu sa tešili najmä platiaci za plyn na vykurovanie.